

KVĚTEN 2020

ČÍSLO 5

ROČNÍK XVIII

Plzeňský kraj

www.plzensky-kraj.cz

Vilém Dubnička

**V každé vesnici
je zmenšený celý svět**

Milí obyvatelé Plzeňského kraje, všechna čísla svědčí o tom, že je v Plzeňském kraji pandemie koronaviru na ústupu. Nechci být přehnaně optimistický, ale domnívám se, že díky opatřením, která jsme nastavili v nejvíce postižených okresech, se podařilo dopady nákazy zmírnit. Další těžké období nás čeká nyní. Bude to postupný návrat k běžnému životu, který vlastně nebude tak běžný, jak jsme zvyklí. I Plzeňský kraj se bude pomalu vracet do normálního režimu a jeho úkolem bude nyní přizpůsobit rozpočet výpadku příjmů, který se projeví v následujících měsících. Pandemie náš kraj naštěstí zastihla v dobré finanční kondici, což není zásluha jenom naše, ale i předchozích krajských vlád. Nicméně my se nyní budeme snažit o to, abychom zachovali dotační tituly související s investicemi, aby se ekonomika udržela v chodu. Určitě nebudeme krátit náš největší dotační titul s názvem Program stabilizace a obnovy venkova, na který je vyčleněno 120 milionů korun. Chceme, aby obce mohly zadávat práci místním firmám a živnostníkům a stejně se bude chovat kraj, který investice v budoucnu rozhodně nezastaví.

Čeká nás všechny v příštích měsících náročné období, ale věřím, že ho zvládneme.

Plzeňský kraj drží spolu!

Josef Bernard
hejtman Plzeňského kraje

Připravují se nové cyklotrasy

Kraj připravuje novou koncepci rozvoje cykloturistiky a cyklo-dopravy. Jejím cílem bude vznik sítě cyklotras, které budou nedílnou součástí dopravního systému. Koncepce řeší provázanost místních, regionálních a nadregionálních cyklistických tras tak, aby cyklo-doprava byla bezpečnější – ať již slouží rekreaci, nebo cestám za každodenními potřebami lidí.

Dálkové cyklotrasy jsou rozděleny do tří úrovní. Mezinárodní cyklotrasy Eurovelo č. 4, Eurovelo č. 13, CS 3 a CS 37 vedou cyklistickou dopravu z Plzně do Prahy, z Německa ke Středo-zemnímu moři nebo z Čech do Francie. Nadregionální cyklotrasy vedou z krajské metropole tak, aby spojovaly jednotlivá krajská města nebo významná města Plzeňského kraje. Jedná

se o CS 31 Plzeň – Nepomuk – Jihočeský kraj, CS 35 Plzeň – Kralovice – Karlovarský kraj, CS 38 – Plzeň – Klatovy – EV13. Další nadregionální cyklotrasy rozvíjejí Mezinárodní dálkové cyklotrasy nebo jsou turisticky významné. Jedná se o trasy Stříbro – Karlovarský kraj, Magistrála Český les, Otavská cyklotrasa a o Brdskou magistrálu.

Poslední úrovní cyklotras, které koncepcí řeší, jsou regionální cyklotrasy, které ve dvou okruzích propojí cyklotrasy vyšší úrovně. Prvním je Plzeňský okruh a druhým Vnitřní krajský okruh.

V koncepci budou stanoveny také koridory pro cyklistickou dopravu v okolí významných městských aglomerací, které nejsou řešeny v rámci jednotlivých cyklotras, ale pro jejich existenci jsou významné do-

pravní požadavky. Jedná se o aglomeraci Tlučná, Vejprnice, Nýřany, aglomeraci Kralovice – Kožlany a aglomeraci Domažlice – Kdyně.

Mezinárodní cyklotrasy

/ červené

- EuroVelo 4: Trasa střední Evropou
- EuroVelo 13: Stezka železné opony
- CS 3: Regensburg – Plzeň – Praha
- CS 37: Panevropská cyklotrasa / Paříž – Strasburg – Norimberk – Plzeň – Praha

Nadregionální cyklotrasy

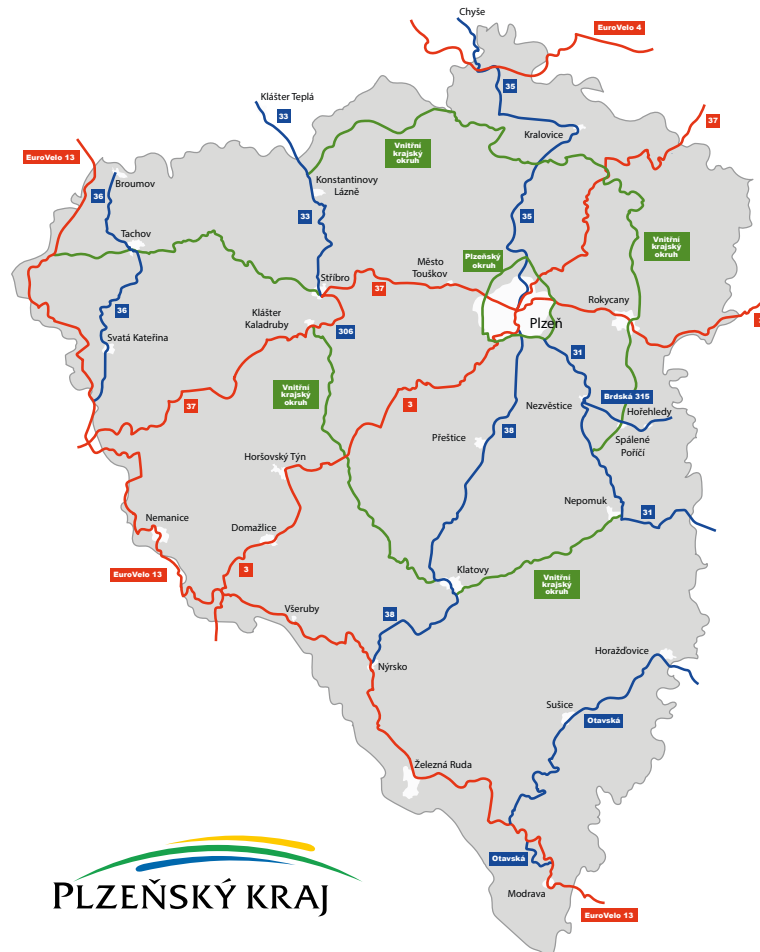
/ modré

- CS 31: Plzeň – Nepomuk – Blatná – Jihočeský kraj
- CS 33: (Klášteří cyklotrasa)
- CS 37: Stříbro – Konstantinovy Lázně – klášter Teplá – Karlovarský kraj
- CS 35: Plzeň – Kralovice – Chyšy – Karlovarský kraj
- CS 36: Magistrála Český les
- CS XX: Otavská cyklotrasa
- CS 38: Plzeň – Klatovy – Nýrsko – Železná Ruda
- CS 315: Brdská magistrála

Regionální významné cyklotrasy

/ zelené

- CS 352: Vnitřní krajský okruh
- CS 2151: Plzeňský okruh
- CS XXX: Stříbro – Tachov

Víte, že...

...Plzeňským krajem zřizované nemocnice v Domažlicích a Klatovech se staly jedněmi z prvních v České republice, které provádějí pro samoplátce test na onemocnění covid-19 laboratorní metodou PCR? Začaly s tím již 25. dubna.

Radka Trylčová: Nákaza virem pro mě byl šok i důležitá životní zkušenost

Radní pro životní prostředí a zemědělství Plzeňského kraje Radka Trylčová se stala první krajskou političkou, u níž se potvrdila nákaza virem Covid-19. Náš rozhovor se proto logicky nemohl vyhnout otázkám, jak svou nemoc prožívala.

znaky koronaviru. Po testech se k mému překvapení ukázalo, že jsem skutečně byla virem nakažena.“

Jak onemocnění dále probíhalo?

Naštěstí byl u mě průběh nemoci lehčí. Neměla jsem ani vysoké horečky, ani problémy s dechem. Jen jsem se necítila ve své kůži. Díky tomu jsem mohla léčení prodělat v domácím prostředí a nemusela jsem do nemocnice. Přesto pro mě onemocnění bylo velkou životní zkušeností. Nejde

„Největší šok pro mě určitě znamenal moment, kdy jsem dostala výsledek testu a ten byl pozitivní. Nepocítovala jsem totiž předtím téměř žádné příznaky, které byly v počátku epidemie považovány za typické. Měla jsem trochu rýmu a jeden jediný den u mě kolísala teplota, ale ani ta nebyla nějak extrémně vysoká,“ popisuje Radka Trylčová první momenty svého onemocnění. „Pracovala jsem sice v té době už stejně jako kolegové z domova, ale stejně jsem raději pro jistotu kontaktovala lékaře a konzultovala s nimi, zda se mám nechat testovat, když nemám typické pří-

totiž jen o nějakou „chřipčičku,“ ale o pořádně nebezpečný virus. Samo vědomí, že máte v těle virus, který zabil po světě desetitisíce lidí, není psychicky nijak jednoduché. Radost mi naopak samozřejmě udělalo, kolik lidí mi po zveřejnění informace, že jsem nemocná, psalo slova podpory. Za to musím poděkovat a mé díky samozřejmě patří i všem zdravotníkům a hygienikům, kteří se o mě jako o nemocnou starali.

Vraťme se nyní k vašim pracovním záležitostem. Jak se projeví současná pandemie a její dopady v oblasti životního

prostředí, kterou máte v našem kraji na starosti?

Životní prostředí podle mého názoru pocítí dnešní situaci ve dvou rovinách. Krátkodobě je pandemie pro přírodu paradoxně ulehčením. Vypnutí společností i ekonomik reálně vedlo k omezení průmyslové výroby, ale třeba i k poklesu cestování. Jezdí méně aut, nelétají letadla s cestujícími. To znamená krátkodobé omezení některých negativních dopadů moderního způsobu života na přírodu kolem nás.

Tenhle stav ale samozřejmě nebude trvat neomezeně dlouho. Až krizová opatření úplně skončí, budeme moci sečíst všechny jejich ekonomické dopady a v mnoha oblastech se začne šetřit. Přejde ekonomický propad a budou se měnit rozpočty na státní, krajské i městské úrovni. Tam může nastat tlak na krácení peněz, které směřují do ochrany životního prostředí. Osobně budu jednoznačně prosazovat, aby se to v Plzeňském kraji nestalo, ale nedělám si iluze, že s menším balíkem peněz nepřijde souboj o to, kde bude třeba ubrat na investicích do nových projektů.

Můžeme si ale dnes dovolit omezení podpory projektů, které usilují o zlepšení stavu životního prostředí?

Osobně jsem přesvědčena, že jednoznačně ne. Epidemie nám ukázala, jak důležité je

starat se o své zdraví, když podceníme některé věci, může nastat krize rozměrů, které nyní zažíváme s koronavirem. Podobné je to ale s přírodou. Současná krize nemůže například zastavit řešení problémů se suchem. Informace spojené s pandemií a hrozícím ekonomickým propadem možná přehlušily zprávy o tom, že v České republice zažíváme nejsušší začátek roku za celou dobu, kam sahá naše paměť, ale tahle situace se musí řešit. Osobně proto budu trvat na tom, aby investice na boj se suchem nebyly sníženy, ale abychom naopak prostředky na řešení tohoto problému u nás v kraji nadále zvyšovali.

Co konkrétně může a chce kraj udělat?

Plzeňský kraj toho dělá na tomto poli v posledních letech opravdu dost a nemůžeme polevit. Podporujeme zásadním způsobem výsadbu stromů, propojujeme vodohospodářské soustavy i finančně podporujeme úpravy v krajině, které ji vrátí co nejvíce k časům našich předků, kteří pamatovali na to, že musíme vodu v krajině umět udržet. V tomhle úsilí musí Plzeňský kraj pokračovat a já budu bojovat, aby se tak dělo v neztenčené míře. V nadsázce totiž platí, že sucho zřejmě o koronaviru neslyšelo a rozmáhá se nám tady nerušeně dál i v měsících, kdy my řešíme hlavně zdravotní krizi.

I neslyšící mohou telefonovat

Plzeňský kraj spustil službu, která usnadní telefonickou komunikaci lidem s postižením sluchu, nedoslýchavým, seniorům a případně cizincům, kteří preferují psanou formu projevu. Jde o online přepis telefonního hovoru. Volající má možnost sledovat přepis hovoru přímo na webových stránkách Plzeňského

kraje. Tato služba je označena mezinárodním symbolem pro neslyšící a bude aktivní minimálně do 31. července.

Na webu Plzeňského kraje si klient vyhledá odkaz infolinky s logem pro neslyšící, který je umístěn ve spodní části webu u dalších kontaktů, vedle ikonky Facebooku a kanálu YouTube. Po jeho rozkliknutí

napíše do políčka své telefonní číslo a potvrdí tlačítko Zavolejte mi. Po přijetí příchozího hovoru vyčká na písemný pokyn přepisovatele, že může začít mluvit. Tento pokyn se mu zobrazí v okně pro přepis.

Služba je v provozu podle úředních hodin KÚPK denně od 9 hodin a je zdarma.

OBĚDY DO ŠKOL POKRAČUJÍ

I v příštím školním roce podpoří Plzeňský kraj projekt Obědy do škol, jehož cílem je zajistit školní stravování dětem ze sociálně slabých rodin. Projekt je financován z operačního programu Ministerstva práce a sociálních věcí a v našem kraji budou jeho výdaje dosahovat téměř tři milionů korun.

Farmáři mají jaro jako každý rok

V Útušicích nedaleko Plzně žijí manželé Marunovi. V roce 2014 si pořídili dvě kozy a začali obhospodařovat první pole. Tak přišla na svět rodinná ekofarma, která dnes produkuje bio produkty z koziho mléka.

„V současné době chováme kolem čtyřiceti koz a dvanáct jaloviček masného skotu. Kozí mléko zpracováváme ve vlastní minimlékárně. Vyrábíme čerstvé kozi sýry a jogurtová mléka,“ představuje svoji farmu Kateřina Marunová. Loni jejich jogurtové mléko bez příchuti získalo titul Regionální potravina Plzeňského kraje. Letos do nabídky

přibyly i ovocné příchuti: jahoda, borůvka, meruňka a malina. I kozi sýry nabízejí kromě bílého v různých příchutích - pažitka, medvědí česnek, ořech, salát pikant nebo bazalka.

Farma funguje v ekologickém režimu s uzavřeným koloběhem: „Vypěstované obilí a trávu zkrmíme, získané mléko zpracujeme. Slámou podesteleme zvířata a získaný hnůj vrátíme zpátky na pole. Bezezbytkové hospodářství,“ vysvětluje Kateřina Marunová.

Navzdory současné složité situaci farma funguje jako v jiných letech a manželé Ma-

runovi plánují i bližší i vzdálenější budoucnost. „Letos s kamarády zřizujeme jezdecký klub, doděláváme ustájení pro koně a ohrady na louce za farmou. Od září u nás bude kamarádka učit děti jezdit na ponících. Potřebujeme opravit bývalý teletník, který na našem pozemku v osmdesátých letech postavilo bývalé JZD. Do budoucna plánujeme také rozšířit nabídku kozičích dobrot. A to především o zrající sýry. Potřebujeme tedy ale nejdříve vybudovat pořádný sklep,“ vypočítává rozsáhlé plány farmář Luděk Maruna.

ZELENÉ AUTOBUSY OPĚT VYJEDOU

Během letní sezony budou na Šumavě opět fungovat oblíbené Zelené autobusy. Na trasu Špičák – Kvilda a Horská Kvilda – Bučina vyjedou 14. června a nově na nich bude zaveden tarif Integrované dopravy Plzeňského kraje. Kraj předpokládá, že až do konce září najedou autobusy více než 55 tisíc kilometrů.

DOTACE NA VÝSTAVBU PŘEKLADIŠŤ ODPADU

Kraj vyhláší dotační program na podporu výstavby překládacích stanic smíšeného komunálního odpadu. Podle studie mají vzniknout celkem tři a kraj má na jejich vybudování vyčleněno jedenáct milionů korun. Chce tak zajistit efektivní infrastrukturu pro lepší využití komunálního odpadu a zabránit možnému skokovému navýšení cen za ukládání odpadu. Žádosti o dotaci se budou přijímat během celého června.

Hrad Rabí a jeho okolí jako filmový unikát

Jestli existuje v Plzeňském kraji místo ještě více filmové, než je klášter Plasy, pak je to zřícenina hradu Rabí. Bídníci, Božská Ema, Jabloňová panna, Radúz a Mahulena, Rok ďábla, Tři chlapi na cestách, O zapomenutlivém černokněžníkovi - to je jen malý výčet filmových děl, která zde v minulosti vznikala. Místo však proslavila i hollywoodská díla. Například v roce 2013 se zde natáčel film Poslední rytíř s hercem Clivem Owenem v hlavní roli. Spolu s ním zde byl také Cliff Curtis, kterého jste mohli vidět například ve snímku Smrtonostná past 3.

K naprostému vrcholu české kinematografie patří snímek Marketa Lazarová, který se z valné většiny natáčel prá-

vě na této překrásné šumavské zřícenině. Snímek byl koncem 90. let v anketě filmových kritiků vyhlášen nejvýznamnějším počinem české kinematografie. Pokud máte necelé tři hodiny času, určitě doporučujeme tento film zhlédnout. Jedná se o naprosto unikátní dílo se silným příběhem a výjimečným filmovým zpracováním.

O dramatickou atmosféru však obecně není na Rabí nouze. Během obléhání hradu za husitských válek právě zde přišel Jan Žižka z Trocnova o pravé oko. Zasmušilá krása místa je ideální filmovou kulisou pro historické příběhy a vzrušující děje. Ovšem působivé je i jeho okolí. Například nedaleko hradu se nachází zatopený vápencový lom, který návštěvníkům nabízí působivou podívanou.

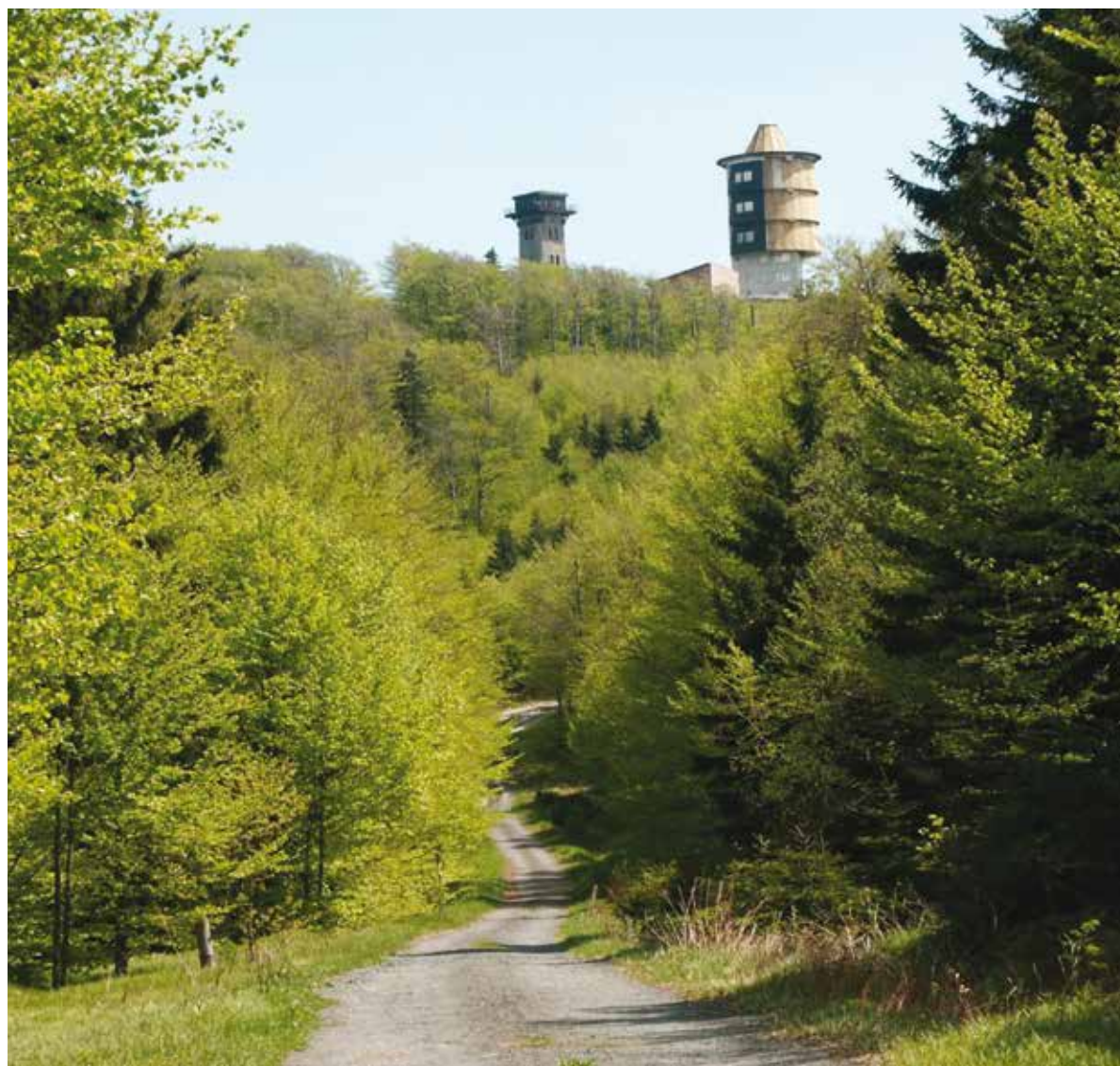
Lom neuvádíme náhodou, Regionální filmová kancelář Plzeňského kraje se v letošním roce zaměřuje na téma propagace industriálních památek v regionu, a to nejen těch architektonických, ale i přírodních. Právě zatopené lomy do této skupiny náleží. „Zatopené lomy obecně nabízejí unikátní potenciál ve svém dalším využití. Dříve byla těmto místům dávana přízviska krajinných jizev, ovšem dnes jsou bohatě vyhledávána nejen geology a turisty, ale zdomácněli v nich i filmaři. Naším cílem je vrátit jim pozornost, jež jim náleží,” říká Radka Šámalová z Regionální filmové kanceláře Plzeňského kraje.

Lom se nachází zhruba 1 km od městečka Rabí po hlavní silnici směrem na Sušici. Vstup do areálu není zakázaný, ovšem všude kolem naleznete výstražné cedule, že vcházíte na vlastní nebezpečí.

Foto: Anna Englerová

Za vůní přírody do Českého lesa

Čerchov

Nechte se okouzlit přírodou Českého lesa, vydejte se na toulky po pěšinách mezi lučinami a objevujte zdejší energii. Budete se cítit jako v pohádce.

Započnete svoji cestu v jižní části Českého lesa u obce Závist v nivě Nemanického potoka. Tok potoka, pramenícího zde nedaleko pramene Radbuzy, lemují luka, pastviny a různé mokřadní biotopy a rašeliniště. Tyto mokřadní a luční biotopy patří k nejcennějším v Plzeňském kraji. Každý váš krok bude doprovázet

zpěv běžných i vzácnějších druhů ptáků.

Pokračujte až do Lučiny. Lokalita je velmi dobře přístupná a je jednou z nejzajímavějších zaniklých osad Českého lesa. Ze vsi se zachoval pouze hřbitov a v současnosti jsou odkryty základy několika budov a kostela sv. Jiří. Pokud to půjde, v Trhanově se zastavte v restauraci U Svatého Jána.

Následujícím zastavením bude Národní přírodní rezervace Čerchovské hvozdy, která se svou rozlohou 327 ha je nej-

rozsáhlejší chráněným územím Českého lesa nacházející se v bývalém hraničním pásmu. Vrchol Čerchov se svými 1042 m n. m. je nejvyšším vrcholem Českého lesa. Oblíbeným výletním čerchovským místem je Kurzova věž. Vydat se na něj můžete na kole i pěšky. V údolí pod Čerchovem skýtá svůj stín a působí až omamným kouzlem alej památných dubů v Zapomenutém údolí u Bystřice, stejnojmenné zaniklé obce, která byla významnou průmyslovou lokalitou.

Letnice jsou jen virtuální

Jubilejní 10. ročník Letnic umělců je vinou koronaviru jen virtuální. Jeho tradiční výstava v prostorách Diecézního muzea musela být zrušena.

„Když jsme se vloni na podzim zamýšleli nad základním tématem 10. ročníku Festivalu duchovní kultury Letnice umělců Plzeň 2020, byla volba jednoznačná – Desatero přikázání. Jednak pro shodu číslovky, ale zejména proto, že tento kodex lidského a společenského soužití je platný již dvě tisíciletí a žádný zákonodárce, a co jich bylo, nic lepšího ve své podstatě nevymyslel. Netušili jsme, že nakonec vše s naším letničním projektem bude jinak. Objevila se jiná biblická kapitola, Zjevení sv. Jana, apokalypsa. Se čtyřmi apokalyptickými jezdci se šikuje i nenasytlost či bezohlednost,“ přibližuje téma letošních Letnic kurátorka výstavy Jana Potužáková.

Práce výtvarných umělců Plzeňska nabízejí Letnice alespoň virtuálně, ve virtuálním katalogu, s nadějí, že ještě bude příležitost představit celek na výstavě. Stejně tak by organizátoři publikum neradi ochudili o připravené kulturní pořady, přednášky, koncerty, autorská čtení, procházku či výlet do přírody. Vše plánují přesunout do rozšířených Svatolukášských dnů v září a říjnu.

Kam na výlet v našem kraji?

Jarní počasí nás doslova vybízí, abychom už neseděli doma. Nenapadá vás, kam? Nechte se inspirovat!

Skvělé tipy na výlety v regionu najdete na facebookovém profilu Turistů ráj. Stačí se jen přidat ke skupině a můžete sem i vy přidávat své tipy a doporučení, kam za krásou přírody, kam se vydat na hrady, zámky, kde se můžete odreagovat v lesích, u potoka, řeky, rybníků, užít si výhled z rozhleden, jaké město a vesnice navštívit. Jednoduše stačí přidávat pomocí štítků témata, díky kterým ostatní pak mohou mezi příspěvky vyhledávat, zda je lokalita vhodná pro výlet s kočárkem, jak velký výšlap je, informaci, zda

Hrad Gutštejn
Foto: Marek Vaneš

se do cíle dopravíte pěšky, na kole, autem či vlakem.

Jste turisté, kteří se rádi inspiřují a rozhodují na základě poutavých fotografií? Na Instagramu Turistů ráj najdete nádherné záběry z nejrůznějších míst a oblastí Plzeňského kraje. Jedno kliknutí a otevře se před vámi celý kraj.

A třetím tipem, kde se inspiřovat, je webový portál Plzeňského kraje www.turisturaj.cz. Poznávat kraj můžete např. jako turista, historik, sportovec, technik, voják, folklorista, dobrodruh, labužník nebo s rodinou.

Jezero Laka
Foto: AFORTI IT

Plzeňský kraj – golfistů ráj

Máte rádi sportovní aktivity na vzduchu a v přírodě? A už jste zkusili golf? Není to zdaleka jen takové procházení po rozlehlém greenu, kdy si tu a tam odpálíte míček nějakou holí.

Golfová hra nabízí pobyt v krásné a upravené přírodě, plné jezírek a rybníčků, s nádhernými průhledy do krajiny, které potěší oko i duši. Nejen, že nachodíte pěkných pár kilometrů na čerstvém povětří, ale prožijete i pravou sportovní vášeň, která si vůbec nezadá s ostatními sporty.

V plzeňském kraji máme k dispozici několik opravdu výborných golfových resortů, které svojí nabídkou a službami uspokojí jak profesionální

hráče, tak golfové začátečníky a dorost. Za všechny alespoň několik tipů do začátků.

GOLF CLUB ALFRÉDOV

Zhruba 30 km od Plzně, kousek od kláštera v Kladrubech, je hráčům golfu k dispozici moderní a atraktivní golfové hřiště Alfrédov. Hřiště má 18 jamek. Golfový resort nabízí návštěvníkům kvalitní zázemí, driving range, výbornou restauraci s venkovním posezením i možnost ubytování v romantickém hotelu.

GREENSGATE GOLF & LEISURE RESORT

Ve vzdálenosti 15 km od Plzně u vesničky Dýšina se nachází špičkové osmnácti jamkové

golfové hřiště. Resort nabízí kromě golfu i celou řadu doplňkových služeb a kvalitní zázemí všem hráčům – golfový klub s restaurací, ubytování v hotelu, možnost pořádání konferencí, driving range, obchod s golfovým sortimentem a golfovou akademií.

PILSNERGOLF RESORT HOŘEHLEDY

Třicet kilometrů od Plzně směrem na Příbram se nachází další z golfových hřišť. Tento golfový resort je rozložen v kopcovitém terénu, poblíž vrchu Kokšina. Hráčům je k dispozici devíti jamkové hřiště a kvalitní golfové zázemí - driving range, chip&putt, klubovna s možností

občerstvení a obchodem s golfovými potřebami. Součástí golfového areálu je vyhledávaná restaurace Pod Kokšínem.

GOLFOVÝ RESORT DAROVANSKÝ DVŮR

Dalším z hřišť, které nalezneme 27 km od Plzně směrem na Břasy, je golfový resort Darovanský dvůr. Hráč zde najde vše, co dělá golfovou hru krásnou i obtížnou zároveň: 27jamkové mistrovské golfové hřiště, veřejné 9jamkové hřiště a potřebné golfové zázemí - driving range, golfový obchod, restaurace, hotel, kongresové centrum, luxusní wellness centrum v antickém stylu či terasy s výhledem na golfové hřiště.

V každé vesnici je zmenšený celý svět

Rozhovor s Vilémem Dubničkou o herectví a Cyklotoulkách nevznikl ani v divadle, ani při projíždce krajinou. Vznikl on-line během karantény, kdy Vilémovou hlavní rolí bylo starat se o dvě malé dcery.

Vilém Dubnička

- Narozen 21. listopadu 1976 v Hranicích na Moravě
- Vystudoval činoherní herectví na DAMU
- Hrál v DJKT v Plzni, od roku 2009 je na volné noze
- Založil festival Divadelní léto pod plzeňským nebem
- Moderuje pořad České televize Cyklotoulky/Běžkotoulky

„Být táta – učitel je pro mne zajímavá zkušenost. Nikdy jsem neměl šanci být se svými dětmi tolik. A to i přes to, že z domova pracuji běžně, takže když jsou dcery nemocné, jsem s nimi já. Ale to není tak dlouhá doba. Jednou budeme vzpomínat, jak jsme s dětmi strávili tři měsíce v kuse,“ směje se.

Inspiruje vás to i pro vaše pořady pro děti, které děláte se Zdeňkem Lahodou?

To ne. Současná situace mě jaksí zavřela. Na to, abych ji nějak re-

flektoval, je pro mne ještě brzy. Nemám nad tím nadhled, jen to prožívám jako každý druhý. Nejhorší pro mě v té karanténě není ztráta příjmů, i když i peníze asi chybět budou, ale ztráta jakési identity. Měli jsme se Zdeňkem Lahodou a s kapelou naplánováno spoustu představení našeho Dubnička Lahoda Revival Kabaretu – Plzeň, Praha, Dobřany, festival Hořovice Václava Hraběte... Je to pro mě teď asi nejlepší a nejdůležitější věc, co jsem v poslední době udělal. Představení se sice přesunou,

ale ta identita je spojená s tím, co člověk dělá, bez představení jako bych nebyl sám sebou. Těším se, až se zase vrátíme na jeviště a za lidmi. Teď jsem dopoledne s dětmi, odpoledne sednu na kolo a jedu se projet, abych se nezbláznil, nebo se věnuji nějaké práci.

Kam vyrážíte na tyhle malé cyklotoulky?

Moje trasa vede kolem Kalivského mlýna, podél Mže, do Křimic, na Sylván, odtud se podívám na Plzeň a vrátím se domů.

Jak dlouho vlastně už natáčíte televizní Cyklotoulky?

Zrovna nedávno jsem si tuhle otázku taky položil. A překvapilo mě, když jsem zjistil, že už je to sedm let.

Jak jste se k nim dostal?

Jako slepý k houslím. Natáčí je produkce z Plzně. Tehdy to bylo pro jednu místní kabelovou televizi a uváděl je Michal Jančařík. Pak se přes televizi Public dostaly na obrazovky České televize. A objevil se problém: Michal Jančařík byl tváří TV NOVA. A tak produkce oslo-

vila mne. Jak na mě přišli, do dneška nevím. Možná jsem byl jediný plzeňský herec na volné noze, který uměl jezdit na kole. Rok jsme se s Michalem v Cyklotoučkách střídali, až se televize rozhodla, že ho tam nechce vůbec. Další rok jsem Cyklotoulky dělal úplně sám, pak se v nich se mnou začali střídat další průvodci, až se to ustálilo na dnešní trojici párů.

Kam všude jste se díky Cyklotoučkám podíval?

Slova o tom, jak je v Česku krásně, mi vždycky přišla jako fráze. Protože ve světě je taky krásně. Díky Cyklotoučkám jsem ale pochopil, že u nás je krásně opravdu všude. Mnohokrát jsme přijeli někam točit a říkali jsme si proboha, co tady budeme točit na deset minut? A když jsme odjížděli, říkali jsme si panebože, jak to všechno do těch deseti minut nacpeme? V každé vesnici najdete zmenšený celý svět. Nepotřebujete létat do Paříže, do New Yorku, do Thajska a do Japonska. Stačí se zastavit v jedné české vesnici a dívat se kolem sebe: zajímavých věcí je tu stejné množství jako v celém světě, jen jsou menší. Ať už je to třeba kousek lesa, který má tajemnou atmosféru.

Současná situace kolem koronaviru přináší i otázky, kde budeme trávit letošní dovolenou, a zdá se, že víc než kdy jindy to bude Česká republika. Která místa byste tedy lidem doporučil?

Nádherně se otevírají Krušné hory. Už dávno to není ta měsíční krajina, les se tu krásně obnovil a je to dosud neobjevené místo, které není tak přelidněné jako Šumava nebo Krkonoše. Já jsem původem Moravák, takže mám rád Beskydy a Jeseníky. Mezi velkými masivy Jeseníků a Krkonoš jsou i další, menší hory, které taky stojí za návštěvu: Rychlebské a Orlické hory.

Na mnoha místech si lidé uvědomují, že český turistický

ruch je pro ně zásadní. Podobně, jako si to už dávno uvědomili v Rakousku: špičková lyžařská střediska nejsou nic víc než vesnice o pěti stech obyvatelích. Vesnice v českých horách se už také snaží dělat něco pro své návštěvníky a pro turisty. Dobře to poznáte už jen z toho, jak vypadá jejich web nebo prezentace v informačních centrech. Zkrátka já bych se letošní dovolené v Česku vůbec nebál. Do českých hor se vejde a bude to hezké.

Jak probíhá natáčení Cyklotoulek? Máte pevně daný scénář, nebo se můžete najednou zastavit u něčeho, co vás zaujme a nad rámec původních plánů se tomu věnovat?

Koncepce pořadu je taková, že kluk, který rád jezdí na kole nebo v zimě na běžkách, se zastavuje v různých vesnicích a objevuje je. V každém místě na mne čeká zasvěcený místní průvodce, který mi ukáže, co je tam zajímavého. A ještě se snad nestalo, že by na nějakou krásnou nebo zajímavou věc zapomněli. Ale pevný scénář, kde by bylo napsáno slovo od slova, to nemáme. Dbáme ovšem na to, aby každý díl byl vyvážený, co se týče tipů z historie, z kultury, sportu a přírody.

Zjišťujete si vy sám o místech, kde točíte, něco předem, nebo se opravdu necháváte překvapovat až tam?

Ze začátku jsem se připravoval, ale časem jsem zjistil, že když si něco nastuduju dopředu, mám pak menší potřebu se ptát. Při natáčení strávím celý den s člověkem, který dané místo zná a miluje. Většinou to jsou starostové malých vesnic, což jsou velice příjemní lidé a hezky se s nimi povídá i mimo kameru. A čím víc se člověk ptá, tím víc se samozřejmě dozví. Budu-li mít pocit, že už všechno vím, nedozvím se nic. Takže se ptám, povídáme si, já to všechno do sebe nasaju jako do stříkačky,

abych to pak doslova vystříkl do scénáře – a do dalšího natáčení to hned zase zapomněl.

Takže když pak na tatáž místa zajede s rodinou na výlet nebo na dovolenou, nefungujete jako zasvěcený průvodce?

Bohužel ne. S pamětí jsem na tom docela špatně, což u herce zní asi divně, ale naučit se monolog z Hamleta je pro mne snazší než si zapamatovat pět zajímavostí o Rychlebských horách. Možná je to nastavením mé hlavy, která radši vymýšlí, než si pamatuje.

Když už jste se dotkl herectví a Hamleta, je třeba říci, že právě Hamlet byla vaše absolventská role a letos je tomu už dvacet let.

To je pravda, máme výročí!

Jste ještě pořád herec? Dá se to tak říct, ačkoli už moc nehrajete?

Přirovnávám to k vojákovu v první linii: i když už je dávno z války doma, když ho v noci vzbudíte, bude mít pořád stejné reflexy a bude vědět, jak se jako voják zachovat. DAMU byla velice výrazná škola, naučila nás řemeslo a dala nám směr. A tak i dnes, ačkoli už tolik nehraju, pořád se za herce považuji. Koneckonců i další věci, které dělám, jako je režie nebo organizování divadelního festivalu, se od toho odvíjejí a jsou s tím spjaté. Takže přestože jsem už řadu let jako herec nic nezkoušel, jsem herec. To se nezapomíná.

Když vás poslouchám, mám pocit, že nemůže existovat něco jako bývalý herec. Kdo se hercem jednou stal, ten jím zůstane už navždy. Je to tak?

Přesně tak. Když jsem se kdysi chtěl stát režisérem, pořád jsem přemýšlel, jak to přijde. Kdy se stanu režisérem, co pro to musím udělat – a pořád jsem na to nemohl přijít. Pak jsem si od dramaturgyně Máši Caltové půjčil několik textů, o nichž jsem uvažoval, že bych je chtěl režirovat. A jak jsem si je tak

nesl domů, uvědomil jsem si, že jsem režisér. Prostě v okamžiku, kdy o věci začnete přemýšlet jako režisér, tak jste režisér. A s herectvím je to podobně: jakmile se na věci díváte jako herec, jste herec.

Co vám těch dvacet let u divadla dalo?

Těžko říct. Nemám srovnání s tím, jak bych žil, kdybych u divadla nebyl. A to si vůbec neumím představit. Pro mne je divadlo můj americký sen. Jsem kluk z moravské vesnice. Nejbližší divadlo bylo šedesát kilometrů a než jsem šel na DAMU, byl jsem v divadle všehovšudy dvakrát. Jednoho dne jsem v pět ráno v Hustopečích nad Bečvou nastoupil do vlaku, dojel do Prahy a tam mě přijali na DAMU. Opravdu takhle to bylo. Lidé v naší vesnici nechápali a ptali se, koho jsme kde uplatili a kolik jsme mu dali. O prázdninách jsem s kamarády z vesnice blblnul u rybníka a po prázdninách mě učil Boris Rösner, kterého jsme znali jenom z televize.

Ale svůj americký sen si může člověk splnit i skrze cokoli jiného. Pro mne je divadlo jen jakousi branou k mému vlastnímu rozvoji, možnou cestu k nalezení sebe sama. Každý má nějaký talent a nějaké záliby a ty mu mohou pomoci překonat nejrůznější omezení a překážky. Jaké byly životní vyhlídky kluka z moravské vesnice? Půjdeš pracovat k Frantovi nebo ke Zdeňkovi, oženíš se, postavíš si dům. Takhle jsme to viděli všichni. Spousta mých tehdejších kamarádů z tohoto schématu vykročila a dnes dělá nějakou zajímavou práci. Mně divadlo dalo příležitost vybrat si ze světa to, co ve mně rezonuje, co mě baví a čím zas já můžu přispět světu.

**Rozhovor připravila
Markéta Čekanová**

Online výuka rozvíjí nové kompetence

Ještě před dvěma měsíci si málokdo uměl představit vyučování bez černé tabule, kříd, známkování a žáků v lavicích. Od 11. března, kdy byly školy uzavřeny, probíhá výuka distančním způsobem, aby průběh vzdělávání nebyl žádným způsobem narušen. „Chtěla bych pochválit pedagogy Plzeňského kraje za ochotu se vzdělávat, inovovat výuku i za to, že distanční formu vzdělávání přijali jako výzvu,“ vzkazuje Ivana Bartošová, náměstkyně hejtmána pro oblast školství a cestovního ruchu. Příkladem pro všechny může být Střední škola zemědělská a potravinářská v Klatovech, kde během velmi krátké doby vymysleli kompletní systém výuky skoro všech předmětů, učitelé školy navíc nabízejí pomoc ostatním školám v regionu s výukou na dálku. Ředitel školy Vladislav Smolík si současnou situaci pochvaluje: „Učení prostřed-

nictvím moderních technologií je pro žáky atraktivní a přirozené. To dokládá nejen aktivní účast žáků v online vyučování, která je častokrát vyšší, než byla ve vyučování prezenčním.

Žáci i učitelé rozšiřují své digitální kompetence, zároveň prohlubují svou vlastní motivaci k učení a k dálkovému vzdělávání přistupují zodpovědně.“ Plzeňský kraj na svých

webových stránkách zveřejnil seznam pedagogů, kteří aktivně ve výuce nabízejí online vzdělávací nástroje a své zkušenosti jsou ochotni sdílet s ostatními.

Podpora odborného vzdělávání v Plzeňském kraji

V průběhu let 2018-2020 Plzeňský kraj ve spolupráci s partnerskými středními školami realizuje projekt Podpora odborného vzdělávání v Plzeňském kraji. V letošním roce v rámci tohoto projektu proběhlo několik workshopů čtenářské gramotnosti pod vedením zkušených lektorů. Tyto akce probíhaly přímo na partnerských školách, kde si pedagogičtí pracovníci zvyšovali své kompetence. Další workshopy čtenářské i matematické gramotnosti proběhnou na podzim toho-

to roku. Lektori partnerských škol pořádají v průběhu školního roku tematicky zaměřené kroužky pro žáky středních, základních i mateřských škol. S ohledem na vyhlášení nouzového stavu se většina partnerských škol snaží tyto aktivity uskutečňovat online formou. Žáci tak mohou dál pokračovat ve svých mimoškolních aktivitách. V letních měsících budou jako v předchozích letech pořádány příměstské kempy zaměřené na polytechniku, německý jazyk, robotiku a podnikavost.

Tyto kempy vedou odborní lektori ve spolupráci s pedagogickými pracovníky, kteří od nich získávají nové zkušenosti. Jedná se konkrétně o Kemp polytechniky pro mateřské školy v Plzni, Kemp hravý týden s němčinou pro základní a střední školy v Plzni, Science a Smart kemp v Klatovech, Kemp rozvoje kompetencí k podnikavosti v Plzni, Domažlicích a v Boru u Tachova pro základní školy a Kemp robotiky v Plzni, Klatovech a Domažlicích pro žáky základních i středních

škol. Na podzimní měsíce jsou připraveny další polytechnicky zaměřené akce. Jednou z nich je Robotická soutěž, která bude úspěšně pořádána již třetím rokem v Techmania Science Center. Na soutěž se sjedou týmy žáků ze středních škol a základních škol, které budou se svými vlastnoručně vytvořenými roboty soutěžit o prvenství v několika kategoriích. Dále bude druhým rokem realizován dvoudenní Hackathon otevřených dat, jehož součástí bude odborná konference.

Těžko v přípravě, lehký v boji

Známé rčení platí v současných omezených podmínkách dvojnásob i pro sportovce Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje. „Samá podstata sportu, tedy soutěžení, nám bohužel kvůli pandemii koronaviru byla odepřena,“ říká metodik AIS Karel Rubáš. „Stejně jako časté a příjemné setkávání, což je u sportovců důležitý sociální a komunitní aspekt. Vedení asociace ale operativně zprostředkovalo všem sportovcům speciální imunitní balíček na zlepšení odolnosti pro přípravu v této mimořádné době. Současně všichni řešíme každodenně improvizovaný trénink, často v nestandardních podmínkách a pochopitelně

s rouškou a dodržením potřebného odstupu.“ V tréninku dominuje všeobecná příprava kondičního charakteru – vytrvalostní i intervalový běh, kolo na silnici i v terénu, domácí trenažér a bruslení. Posilování doma i v přírodě, nejrůzněj-

ší kruhové tréninky s neomezenou variabilitou pak vytváří potřebnou šíři tělesné základny, ze které mohou sportovci čerpat, až se navrátí do normálních tréninkových a posléze i závodních režimů. „Vedle obecně známých tréninkových prostředků sportovci AIS hojně využívají i specifické metody tělesné přípravy. Například DNS, TRX, ABS, Core, Tabata, FitBelly, apod. Pro zpestření slouží i úsměvné pohybové aktivity – dřepy s rodinnými příslušníky, běh se psem, práce na zahradě. Samozřejmostí je potřebná regenerace – jóga, kompenzační a protahovací cvičení, automasáž a podobně,“ dokončuje Karel Rubáš.

Sportovní talent AIS

V této rubrice představujeme talentované jedince, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Jiří Král (19 let) – badminton, člen BA Plzeň. Student Sportovního gymnázia Plzeň, kde bude letos maturovat.

Úspěchy v roce 2019:

- vítězství na Mistrovství České republiky v kategorii U19
- 5. místo na mezinárodním turnaji Latvia international
- reprezentant ČR.

Jiří Král patří mezi sportovce, které podpořil Plzeňský kraj prostřednictvím Akademie individuálních sportů PK. Akademie pečuje o talentované sportovce, kteří reprezentují Plzeňský kraj na mezinárodní úrovni.

REPORTÁŽE Z PRVNÍ LINIE BOJE S KORONAVIREM

Jak funguje Covid tým v Klatovech

Kousek od bývalého hlavního vchodu do Klatovské nemocnice stojí otevřený červený zdravotnický stan. Dvě postavy ve speciálních ochranných zdravotnických oblecích provádí pomocí stěru z nosu odběr vzorku řidiči v autě se staženým okénkem. Do brány mezitím vjíždí další automobil a zastavuje na pokyn přítomné městské policie. Ukázněně čeká, než první automobil projede stanem a pak popojíždí ke zdravotníkům. Ti rutinně provádí další odběr. Tato procedura trvá u každého řidiče kolem tří minut.

„Tohle odběrové místo funguje jako průjezdné stanoviště, kde naši zdravotníci provádějí stěry vybraným lidem z veřejnosti. Intervaly jsou stanoveny na pět minut. Jak sám vidíte, stěr probíhá bez jakéhokoliv kontaktu zdravotníka a řidiče, a také mezi automobily jsou dostatečné vzdálenosti,“ popisuje situaci primář oddělení klinických laboratoří Klatovské nemocnice Richard Pikner, který je současně i zastupitelem Plzeňského kraje. „Celý proces je v podstatě velmi racionální a efektivní díky tomu, že Plzeňský kraj ve spolupráci s firmou Medicalc vyvinuly unikátní software, do kterého krajská hygiena zadá vytípané pacienty a esemeskou jim přímo určí místo a čas, kam se mají dostavit. Odebrané vzorky se odváží do laboratoře, vyhodnocují a pak se určí eventuální další léčebný postup. Celé zpracování a identifikace pacientů probíhá on-line, takže šetříme čas.“ Vzorky jsou odebírány lidem, u kterých se projeví příznaky onemocnění koronavirem, nebo i těm, kteří už byli pozitivně testováni,

prošli karanténou, a zjišťuje se, jestli onemocnění odeznělo. Richard Pikner je členem tzv. „Covid týmu“, který podle nařízení ministerstva zdravotnictví zřizuje každá nemocnice. V Klatovské nemocnici ovšem vznikl trochu s předstihem před samotným nařízením, protože si vedení včas uvědomilo nebezpečí plynoucí z šíření pandemie. Z odběrového místa se přemísťujeme do dalšího prostoru Klatovské nemocnice, kde stojí stejný stan a opět zde operují

zdravotníci v ochranných oděvech. Postup na tomto místě vysvětluje Vladimír Vališ, vedoucí „Covid týmu“. „Tady provádíme triáž, čili třídění pacientů, kteří přicházejí přímo na ošetření do naší nemocnice. Kontrolou musí projít každý příchozí. Cílem je odhalit eventuálního potenciálního nebo nakaženého pacienta a podle toho pak řídit léčbu v izolovaném prostředí. V současné době ale v naší nemocnici nikoho takového nemáme.“ Toto třídící místo je důležité hlavně

pro ochranu zdraví jak přichozících pacientů bez infekce COVID 19, tak zdravotnického personálu, zároveň šetří ochranné pomůcky. Pro zdravotnický „Covid tým“ není celodenní služba žádnou procházkou růžovým sadem. Povinné ochranné obleky, roušky a respirátory jsou nepohodlné, nehledě na to, že stany neposkytují příjemné zázemí, během 3-4hodinové služby se nemůžete napít, najíst a bez obtíží dojet na toaletu. Ani tepelný komfort při práci venku není v ranních hodinách ideální, a to i když je stan vytápěn, zejména když se některé dny ranní teploty pohybovaly kolem nuly. „Ve stanu se střídají lékaři všech oddělení Klatovské nemocnice, sestřičky a také nám hodně pomáhají studenti lékařské fakulty a fakulty zdravotnických studií v Plzni,“ zdůrazňuje závěrem naší krátké reportáže Richard Pikner. „Určitě je třeba všem poděkovat.“ A my děkujeme také. Všem obětavým zdravotníkům z první linie. Včetně těch ve všech krajských nemocnicích, kde fungují stejné zdravotnické týmy.

Krajští zdravotničtí záchranáři poznávají nepoznané

Také pracovníci Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje stojí od počátku pandemie v první linii boje s koronavirem. Nejenže vyjíždějí už k potvrzeným případům nemoci covid-19 nebo k suspektně pozitivním pacientům, ale zajišťují také chod mobilního testování v domácnostech na koronavirus.

„Zdravotnické operační středisko ZZS PK řídí po celou dobu epidemie odběrové sanitky, které po celém kraji objíždí na žádost hygieniků potenciálně nakažené pacienty,“ uvádí Vítězslav Sladký, vedoucí mediální komunikace ZZS PK, a dodává: „Zpočátku jsme tyto vozy zajišťovali vlastními sanitkami, posléze vypomohla také Vodní záchranná služba Českého červeného kříže a od 16. dubna se volantů odběrových sanitek ujala Armáda České republiky.“ Zdravotnické operační středisko odběry řídí neustále, čímž vznikl požadavek na výrazné posílení jeho provozu. Zejmé-

na v prvních dnech pandemie byla linka 155 navíc doslova zahlcena dotazy vystresovaných občanů, kteří nevěděli, kam se se svými otázkami a žádostmi o výtěry obracet. „Výjezdovým záchranářům koronavirus doslova obrátil život naruby,“ pokračuje Vítězslav Sladký. „Všechny výjezdy musí absolvovat v rouškách, ochranných štítech a zástěrách, k rizikovým pacientům pak vyjíždí v kompletním ochranném obleku. Tato činnost vyžaduje obrovskou fyzickou i psychickou odolnost. Po mnoha výjezdech je nutné kompletně dekontaminovat a desinfikovat sanitku

i samotné záchranáře, což každou jednotlivou výjezdovou skupinu vyřazuje cca na 80-120 minut z provozu. I proto musel být stav výjezdových skupin navýšen, aby vůbec bylo možné realizovat standardní počet výjezdů,“ doplňuje radní pro oblast zdravotnictví Milena Stárková. V areálu „záchranky“ na Klatovské třídě v Plzni vyrostlo s pomocí Hasičského záchranného sboru dekontaminační stanové městečko, provizorní dekontaminační místa pak i na ostatních výjezdových základnách v kraji. Celá pandemie klade na všechny záchranáře enormní a dosud nepoznané nároky. Všichni pracují na hranici svých možností. Zároveň se zdravotničtí záchranáři denně setkávají s obrovskou vlnou solidarity, která jde napříč celou Českou republikou. Dostalo se jim pomoci nejen od Plzeňského kraje, ale také od mnoha velkých společností, malých firem i soukromých dárců. Denně přichází zásoby šitých roušek, speciálních ochranných pomůcek všech tříd, ale také milých pozorností v podobě ovoce, jídla nebo nápojů. „Za veškeré dary srdečně děkujeme, byť nejsme schopni poděkovat každému jednotlivě. Doufáme, že nám tato sounáležitost vydrží co nejdéle,“ vzkazuje na závěr Vítězslav Sladký.

Obětavost pracovníků sociálních služeb

Vlivem mimořádné situace se také sociální služby ocitly ve stavu personální nouze. To, že tuto situaci dokáží zvládnout, a klienti nejsou ohroženi, je dáno mimo jiné i úžasnou spoluprací mezi jednotlivými poskytovateli. Většina poskytovatelů sociálních služeb, které byly v souladu s mimořádným opatřením MZ ČR uzavřeny nebo musely omezit svůj provoz z důvodu karanténních opatření, okamžitě nabídla své zaměstnance jiným službám, které provoz udržely, případně bylo nezbytné, aby fungovaly. A tak řada zaměstnanců terénních a ambulantních služeb a služeb sociální prevence pomáhá v péči o seniory a osoby se zdravotním postižením. Případně jsou připraveni pomoci při spuštění tzv. center pro bezdomovce. Tito zaměstnanci nečekali na žádné nařízení pracovní povinnosti, a i když mohli zůstat doma, neváhali a s empatií danou sociálním pracovníkům se vrhli do různých forem pomoci. I díky tomuto dokázala řada služeb udržet svůj provoz. Díky tomu koronavirus neproklul zatím výrazně do žádného ze zařízení na území Plzeňského kraje. Spolupráce dosud pomohla odvrátit to nejhorší, a to ohrožení péče o ty nejpotřebnější mezi námi, o osoby závislé na péči někoho jiného.

Josef BERNARD
(ČSSD)
hejtman Plzeňského kraje

Pavel ČÍŽEK
(STAROSTOVÉ A PATRIOTI)
náměstek hejtmána Plzeňského kraje
pro oblast dopravy

Petr NÁHLÍK
(KPPK)
člen Výboru pro oblast dopravy ZPK

Karel NAXERA
(TOP 09)
člen Výboru pro oblast dopravy ZPK

Jak jste spokojeni s objemem financí do oblasti dopravy v letošním roce? Měla by doprava i nadále patřit k prioritám v rozpočtu?

BERNARD: Stav silnic se zlepšil díky tomu, že jsme investovali v tomto volebním období zdaleka nejvíce financí do jejich oprav a rekonstrukcí. Ale mohli bychom samozřejmě investovat i trojnásobně vyšší částky. Abychom uvedli silnice a mosty do bezvadného stavu, potřebovali bychom investovat alespoň deset miliard v průběhu čtyř let. Na to krajské rozpočty nestačí. Zlepšení by přinesl trvalý příspěvek ze zdanění pohonných hmot a silničních poplatků. 10 % z této daně pro krajské silnice by přineslo každý rok 9 miliard na jejich opravy navíc. Co se týká veřejné dopravy, jsem přesvědčen, že změny jsou nyní doslova revoluční. Stačí se porozhlédnout po jiných krajích, kde se někdy podobné změny dlouhodobě nedaří. Kvalitní veřejná doprava, nové dopravní prostředky, pohodlné přestupní terminály, přijatelné jízdné, dostatek spojů jsou věci, které zásadním způsobem ovlivňují životní úroveň našich obyvatel. Proto si zasluhuje naši pozornost i v budoucnu.

ČÍŽEK: V tomto volebním období dává Plzeňský kraj do obnovy silnic několikrát více

peněz než v období minulém. Také se nám podařilo získat maximum evropských dotací na nové silnice. Jsem rád, že se mi podařilo v rozpočtu uhájit stejný objem peněz jako v loňském roce. Díky tomu budeme mít možnost získat navíc od Státního fondu dopravní infrastruktury stoprocentní dotaci na asfaltování mnoha dalších kilometrů silnic. A to ještě v tomto roce.

VANKA: Investice do opravy silnic musí být jednou z priorit rozpočtu kraje. Kvalita silniční sítě je naprosto klíčová pro celkový chod kraje. V Plzeňském kraji je většina menších měst a obcí, a právě kvalitní silnice dokáží alespoň částečně řešit problémy venkova s prací, zásobováním, hůře dostupnou zdravotní péčí, podnikáním. Současná situace s pandemií nám ukázala, že ne vždy je optimálním způsobem dopravy tolik prosazovaná veřejná doprava, ale je stejně důležitá a zdravotně bezpečnější individuální osobní doprava. Proto potřebujeme kvalitní cesty. Nechme lidem svobodnou volbu, jak a čím budou cestovat.

NÁHLÍK: Financí pro oblast dopravy nebude nikdy dost, tedy ani v letošním roce. Stále se projevuje zanedbanost za 40 let socialismu i za 10 let (1990–2000), kdy krajská samospráva neexistovala. V roce

2020 kraj poskytl prostředky úměrně možnostem svého rozpočtu. V dalších letech je nutné zlepšit koordinaci investic do státních a krajských silnic tak, aby se více projevil synergický efekt dokončených úseků.

SALVETR: Investice do oprav komunikací i do zajištění dopravní obslužnosti je jednou z důležitých podmínek udržení obyvatel ve venkovských oblastech Plzeňského kraje. Zároveň i zcela zásadní pro rozvoj cestovního ruchu jako důležitého faktoru zaměstnanosti na Šumavě a v dalších turisticky atraktivních lokalitách. Alespoň udržení stávajícího objemu financí do dopravy by měla být jedna z priorit i v dalších letech.

ŠIDLO: Rozpočet PK přidělil dopravě skoro polovinu svého objemu, a to jak na pokrytí objednávky veřejné dopravy (autobusové a železniční), tak na údržbu, opravy a investice do silnic II. a III. třídy. Z toho je zřejmé, že i pro současné zastupitelstvo je doprava jednoznačnou prioritou. V současné situaci je těžké odhadnout, jak bude rozpočet pro dopravní infrastrukturu dodržen. Podobně jako zachování dopravní priority pro další rozpočty kraje.

NAXERA: Důvodem velkých investic do dopravy je mimo jiné existence obrovského

vnitřního dluhu, který vznikl při převodu části dopravní infrastruktury ze státu na kraj. Považuji proto za nutné výši odpovídající položky rozpočtu zachovat ve stejném objemu a maximalizovat úsilí k získání dalších zdrojů z mimorozpočtových míst IROP, SFDI apod. Kvalitní dopravní obslužnost je totiž jedním z předpokladů rozvoje venkova a zábrana jeho vylidňování.

Přibyly vlakové spoje na páteřních tratích a terminály zajišťují i návaznost autobusových lokálních linek. Existují přesto ještě nějaká "bílá místa?"

BERNARD: Určitě bychom mohli zejména na hlavních tratích přidat více spojů. Takové a pravidelné spojení je velice komfortní. Snad k tomu budeme moci přistoupit po dalším nárůstu cestujících. V současné situaci si to nemůžeme vzhledem k finanční náročnosti dovolit. Pokud chcete jeden konkrétní problém, řešíme nenavazující spoje na tratích Plzeň – Horažďovice a Klatovy – Horažďovice. Jsme omezení jednokolejnou tratí a zastaralou infrastrukturou a pomalými vozidly, ale doufáme, že s nástupcem nového dopravce na těchto tratích problém vyřešíme.

NAXERA: Ke stávajícím terminálům by určitě měly přibýt

Rudolf SALVETR
(ODS)
zastupitel Plzeňského kraje

Karel ŠIDLO
(KSČM)
zastupitel Plzeňského kraje

Petr VANKA
(ANO)
zastupitel Plzeňského kraje

další. Terminál s velkým regionálním významem je připravován v Klatovech, menší v Nezvěsticích a Dobřanech. Vedení měst se snaží projekty kompletně připravit, což vím i z vlastní zkušenosti z Přeštic, ale bez pomoci kraje a evropského financování se to neobejde. Zvýšit rozsah služeb vlakové dopravy v kraji významně pomůže zejména zdvoukolejnění trati na Domažlice a dále do Bavorska. Přínosem by bylo i vybudování druhé koleje z Plzně do Klatov, ta však bohužel mezi priority Správy železnic nepatří.

ŠIDLO: Určitě bude potřebné pokračovat v rozšiřování integrace veřejné dopravy plošně na celém území kraje. Integrovaný dopravní systém při zachování železniční dopravy jako základní páteře bude potřebovat další přestupní terminály, zajistit plnou funkčnost centrálního dispečinku a velice kvalitní plánování veřejné dopravy. Protože k plně funkční integraci nestačí pouhé jednotné krajské jízdné.

NÁHLÍK: Rychlíky, expresy a vlaky IC objednává ministerstvo dopravy, a tak kraj musí každoročně reagovat na změny v objednávce státu, což mnohdy není jednoduché. Kraj každoročně řeší rébus,

jak zabránit tomu, aby změny vyvolané státem ve prospěch dálkové dopravy měly negativní dopad na obslužnost uvnitř kraje. Proto se musí měnit jízdní řády osobních vlaků. Bílá místa samozřejmě existují – je potřeba vybudovat ještě cca dvacet terminálů. Je tedy nutné, aby krajská samospráva pokračovala v podpoře měst, která terminály připravují, také v dalších letech.

SALVETR: Bohužel došlo ke zhoršení obslužnosti menších obcí. Snad jeden příklad: trať Plzeň – Klatovy. Bude nezbytné ve spolupráci s novým autobusovým dopravcem navázat autobusovou dopravu na vlakovou tak, aby i pro cestující z obcí, jimiž vlaky dnes často jen projíždí, byla veřejná doprava zajímavá. Stejně tak je nutné reagovat na potřeby a množství cestujících využívajících hromadnou dopravu pro rekreační účely. Mám na mysli zejména lyžařskou sezónu na Železnorudsku a obnovení přímého příhraničního spojení Plzeň – Plattling – Pasov.

Mají zastupitelé přehled o tom, v jakém stavu je příprava nového dopravce na převzetí autobusových linek?

ČÍŽEK: Autobusy byly vybrány s cílem maximálního pohodlí

pro cestující. V kategorii linkových autobusů nic lepšího na trhu není. Autobusy mají kovuá dvojité skla, klimatizaci, automatickou převodovku pro plynulou jízdu, jsou nízkopodlažní s vyššími sedadly a opěrkami pro ruce, bezpečnostními pásy, jsou kompletně nízkopodlažní pro pohodlný nástup. Na tabuli uvidí cestující na displeji trasu i návazné spoje a bude dostávat zábavnou formou informace o kraji. Přes omezení výroby v době epidemie se podařilo autobusy získat a vyjedou na všech linkách.

ŠIDLO: Každý klub zastupitelů má svého zástupce ve výboru pro dopravu. Na programu jednání výboru je pravidelně zařazována informace o přípravě zahájení provozu nového dopravce, včetně prezentace a nákladů na ni, zajištění jízdního personálu, vybavení vozidel a průběh dodávek autobusů.

SALVETR: Předpokládám, že mají alespoň rámcovou představu prostřednictvím svých zástupců např. v dopravním výboru, kde se této problematice pravidelně věnujeme. A rovněž pan náměstek Čížek pravidelně zastupitele informuje.

NÁHLÍK: Informací o nových vozidlech je dostatek, stačí o ně projevit zájem.

NAXERA: Je mi známo, že zastupitelé oproti veřejnosti žádné informace navíc nemají, přestože by měli rozhodně být informováni o detailech celé složité operace. Byli prý pouze ujištěni, že příprava probíhá bez komplikací, nové autobusy ponese logo PK a řidičů je dostatek. Určitým rizikem však pro nás je, že dispečink bude v rukou provozovatele, který tedy bude koordinovat a kontrolovat sám sebe. To nám nedává smysl. Velkým krokem kupředu by naopak mělo být přestupné jednotlivé jízdné, na kterém je kraj domluven s městem Plzní.

VANKA: Být v politické opozici je nesmírně obtížné z hlediska dostupnosti informací. Na požádání jsou vám sice předány, ale přesto je opoziční zastupitel neustále jak objemem, tak i časově informačně chudý. S nástupem nového dopravce autobusových linek jsme současnou koalici neustále přesvědčováni, jak bude všechno happy a růžové, náš názor je ovšem poněkud odlišný. Nemůžeme nevidět, že se všude objevují inzeráty na nábor řidičů, neznáme vyřešení nutného zázemí, které dosud stále má v držení dosavadní provozovatel ČSAD, viděli jsme v médiích, jaké problémy měla společnost Arriva v severních Čechách. Samozřejmě budeme pečlivě sledovat v polovině června nástup nového dopravce, jestli dokáže bez potíží zajistit fungování pravidelných autobusových linek a jakými autobusy budou cestující přepravováni.

BERNARD: Nenapadá mě nic, co bychom nesdělili.

**Hyde Park vedl
Miroslav Anton**

Novinky a benefity veřejné autobusové dopravy Plzeňského kraje!

Cestující veřejnou dopravou po Plzeňském kraji se mohou od 14. června 2020 těšit na novinky a více než 300 nových modrých autobusů.

Všechny autobusy v barvách Plzeňského kraje budou částečně **nízkopodlažní, s plošinou pro vozíčkáře či pro kočárky**. Uvnitř bude pro tyto cestující vyhrazené bezpečné místo. K rychlejšímu odbavení pomůže možnost bezkontaktní **platby kartou** přes terminál u řidiče.

V létě se mohou cestující těšit na **klimatizaci**, která v kombinaci s **dvojitými skly** zaručí příjemnou cestu. Tato skla v zimě zase pomohou udržet autobusy příjemně vytopené.

Pro větší pohodlí budou mít autobusy **prodloužené sedačky a větší rozteč mezi nimi**. Všechny vozy nabídnou USB nabíječky, a na vybraných linkách bude k dispozici i **Wi-Fi připojení**. Pro snadnou orientaci a přehled při cestě poslouží ve všech autobusech **LCD obrazovky s hlášením zastávek**.

Novinkou od 14. června bude fungující dopravní **dispečink**, který díky aktuálním informacím o zpoždění na trasách zajistí **garanci návaznosti spojů**. Informace o zpoždění se budou mimo jiné zobrazovat cestujícím na zmiňovaných LCD obrazovkách ve vozech.

Vítanou novinkou bude v budoucnu **mobilní aplikace** Virtuální Plzeňská karta, ve které si bude možné zakoupit jednotlivé přestupní jízdné dopředu. Jízdné se bude v rámci aplikace kontrolovat u řidiče přes QR kód v jízdence. Časem do aplikace přibude zobrazování informací o volných místech v autobusech pro jízdní kola a jejich případná rezervace.

Pro zjištění a porovnání cen předplatného pro jednotlivé zóny, přes které jezdíte, naleznete na webových stránkách www.idpk.cz aktualizovaný **online kalkulator**.

Webové stránky www.idpk.cz jsou hlavním komunikačním kanálem. Na stránkách naleznete veškeré potřebné informace a kontakty, aktuální info o dopravě, výlukách, i vysvětlení, co vše se v červnu bude měnit.

Sledovat můžete také **profil IDPK.cz na sociálních sítích Facebook a Instagram**. Tam naleznete nejen aktuální informace o veřejné dopravě, ale také užitečné tipy na výlety či soutěže. Sociální sítě jsou vhodným komunitním místem, kde můžete přispět do diskuze, a kde vám POVED - organizátor veřejné dopravy Plzeňského kraje - odpoví na případné dotazy.

Sledovat můžete také **profil IDPK.cz na sociálních sítích Facebook a Instagram**. Tam naleznete nejen aktuální informace o veřejné dopravě, ale také užitečné tipy na výlety či soutěže. Sociální sítě jsou vhodným komunitním místem, kde můžete přispět do diskuze, a kde vám POVED - organizátor veřejné dopravy Plzeňského kraje - odpoví na případné dotazy.

Stavba západního okruhu kolem Plzně začala

Zastupitelstvo Plzeňského kraje schválilo jednomyslně 6. dubna předfinancování západního okruhu kolem Plzně. Stavba, která se jmenuje oficiálně „MĚSTSKÝ OKRUH ÚSEK KŘIMICKÁ (CHEBSKÁ) - KARLOVARSKÁ V PLZNI“, byla připravována řadu let. Krajští zastupitelé schválili rovněž navýšení celkové maximální částky návratné finanční výpomoci o částku 141 mil. na 1,941 mld. Částka je určena na předfinancování výdajů souvisejících s realizací projektu. Na realizaci stavby získal Plzeňský kraj a SÚSPK dotaci 1,45 miliardy Kč z Integrovaného regionálního operačního programu. Jde o největší dotaci z iROPu v ČR poskytnutou z prostředků EU. Veškerou investorskou činnost při realizaci stavby pověřil Plzeňský kraj svou příspěvkovou organizací – Správu a údržbu silnic Plzeňského kraje.

PŘEDCHOZÍ ETAPY OKRUHU

Výstavba okruhu je rozdělena do tří etap. Dvě etapy jsou již dokončeny. Nultou etapou bylo vybudování komunikace (sjezdu) v úseku ulic Domažlická – Vejprnická. První etapa propojila Bory, Skvrňany a Křimice. Byla zahájena v září 2012 a zprovozněna v září 2014. Stavba stála celkem 950 milionů korun. Na její realizaci se podílely Plzeňský kraj a město Plzeň.

TŘETÍ ETAPA

Na třetí etapu byla vypsána veřejná soutěž, ve které zvítězila „Společnost Křimická – Karlovarská“, kterou tvoří společnosti BERGER BOHEMIA, a.s. a Metrostav a.s. Touto etapou je tři a půl kilometru dlouhá silnice, která spojí městskou část Křimice se Severním Předměstím Plzně.

Animaci Městského okruhu Křimická - Karlovarská naleznete na <http://www.suspk.eu/reference/mestsky-okruh>.

SMLOUVA O DÍLO A PŘÍPRAVNÉ PRÁCE

Dne 17. 4. 2020 byla uzavřena smlouva o dílo s vítězným uchazečem. Cena díla byla sjednána na základě nabídkové ceny v celkové výši 1.791.832.812,28 Kč (bez DPH). Dne 29. 4. 2020 bylo zhotoviteli formálně předáno staveniště. V současné době jsou zřizována staveniště a byly zahájeny přípravné práce. Stavba musí být dokončena 34 měsíců od podpisu smlouvy.

hasič

lékařka

policista

zdravotní sestra

Plzeňský kraj drží spolu

#jsmevtomspolu

PLZEŇSKÝ KRAJ